

derde dan gaf hij de eenzijdige, armelijke aanschouwing en hield op, waar de kubist begint. Deze ziet zijn model-in-beweging als eene zich verplaatsende vermenigvuldigende constructie in de ruimte. Zijn werkzaamheid bestaat hierin: deze chaotische menigvuldigheid van maat-, inhouds- en gewichtsverhoudingen tot beeldende orde en tot rust op het vlak te brengen.

Door de toepassing van het kubistische middel haalt de kubist een zichtbare rythmiek uit de dingen te voorschijn zooals wij in een oude schilderij nimmer gekend hebben. De kubist toont ons niet de voorwerpen, maar hunne eigenschappen; hij laat ons zien hoe de objecten elkaâr wederkeerig beïnvloeden, oversnijden, doordringen of geheel vernietigen. Deze strijd is hem lief omdat deze strijd de onmiddellijke aanleiding is tot het kunstwerk, dat zich met gelijkenissen of symbolen der Ruimte in kleur en vorm bezig houdt.

Dit alles behoort op het gebied der Beeldende kunst thuis; dit: te zien hoe zich het horizontale verhoudt tot het verticale; het ronde tot het hoekige, het zware tot het lichte; het snelle tot het langzame, het hangende tot het staande en zwevende; het geleidelijke tot het plotselinge, het doorelkaâr tot het gescheidene; het gelijktijdige tot het opeenvolgende en al deze universeele eigenschappen tot een rythmisch, evenwichtig geheel te construeeren, waarin elk onderdeel medewerkt tot het uitdrukken der ontroerde, beeldende aanschouwing, is de werkzaamheid van den kubist.

Wanneer er ooit een mond het woord „beeldende” kunst uitsprak op het juiste oogenblik, dan kan dat slechts zijn in verband met het z. g. n. kubismus.

Door het kubisme is de ware stof der schilderkunst aan het licht gekomen en het verhaal uit haar verdreven. Evenwicht en orde zijn de grondbeginselen voor de kubistische compositie. Het rangschikken en verbinden der abstracte vorm-indrukken eischt zijn meeste zorg, vandaar dat de kubist, waar het toch gaat om de wedergeboorte van den Vorm, de kleur min of meer achterstelt. Het palet der kubisten is uiterst sober en bestaat voornamelijk uit bruin, groen, zwart, grijs en wit. Deze kleuren dienen meer als accent van den vorm, in plaats als coloristiek. Niets mocht den geestelijken indruk schaden. Alles wordt geofferd aan den aesthetischen indruk in den zuiversten zin.